

Betalaini-prirodni pigmenti za zdravu hranu

Dusan Paunovic¹, Branka Stojanovic¹, Danica Dimitrijevic¹, Jovana Krstic¹, Danijela Kostic²

1-Union Nikola Tesla Univerzitet u Beogradu, Fakultet primenjenih nauka, Srbija

2-Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za hemiju, Visegradska 33, 18000 Nis, Serbia

Sažetak

Primena veštačkih boja u praksi pokazala je mnoge negativne efekte na bezbednost hrane i zdravlje ljudi. Veštačke boje vrlo često izazivaju alergijske reakcije, posebno kod dece. Neka istraživanja ukazuju da dugotrajna upotreba veštačkih boja može biti uzrok kancera. Betalaini su jedna od najrasprostranjenijih grupa biljnih pigmenata, koja se u poslednje vreme sve više istražuje zbog čega je upotreba jeftinih biljnih pigmenata kao što su betalaini važna. Bezbedni su za upotrebu u hrani i imaju dobra biološka i farmakološka svojstva. Neki od njih imaju antioksidativna, antimikrobna, antilipidemijska, antikancerogena svojstva. Mogu se koristiti u hrani umesto antocijanina. Zahvaljujući tome se mogu koristiti za poboljšanje ukusa i boje sladoleda, želea, džema, deserta, soseva, slatkiša, paste od paradajza, žitarica za doručak.

Ključne reči: betalaini, izolovanje, identifikacija, stabilnost, zdravstvena korist, primena